

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 34C/24/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7122204546
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lýdia Oros Nemešová
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2022:7122204546.3

Uznesenie

Okresný súd Košice I v právnom spore žalobcu: A. B. C., nar. XX.X.XXXX, bytom v C., B. XX, proti žalovaným: 1./ Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, 2./ A. D. E., bytom v C., C. XXX/XX, zastúpený JUDr. Stanislavou Ferkovou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Jantárová 30, o náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 3.990,- Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 2. rade konanie **z a s t a v u j e**.
- II. Žalovanému v 2. rade náhradu trov konania voči žalobcovi **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa v konaní vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp.zn. 34C/22/2020 domáhal voči žalovanému v 1. rade náhrady škody vo výške 21.459 Eur s 5 % úrokom z omeškania ročne odo dňa 17.5.2010 a titulom nemajetkovej ujmy sumy 3.990,- Eur s 9 % úrokom z omeškania ročne do zaplatenia.

Zároveň žalobca žiadal súd, aby mu priznal náhradu vzniknutých trov konania.

2. Okresný súd Košice I svojím uznesením zo dňa 15.3.2022 vydaným pod č.k. 34C/22/2020 - 141 konanie o náhradu škody vo výške 21.459,- Eur s príslušenstvom zastavil (I. výrok uznesenia), konanie o náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 3.990,- Eur s príslušenstvom vylúčil na samostatné konanie (II. výrok uznesenia) a žalovaným v 1. a v 2. rade náhradu trov konania nepriznal (III. výrok uznesenia).

3. Podaním, doručeným súdu do spisu vedenom pod sp.zn. 34C/24/2022 dňa 27.7.2022, žalobca žiadal súd, aby zaviazal žalovaného zaplatiť mu istinu 3.319,- Eur s 9 % úrokom z omeškania.

4. Okresný súd Košice I tak svojím uznesením zo dňa 18.8.2022 uložil žalobcovi povinnosť, aby v lehote do 10 dní odo dňa doručenia uznesenia odstránil vady svojho podania doručeného súdu dňa 27.7.2022, a to najmä, aby uviedol petit žaloby tak, aby bol tento zrozumiteľný a vykonateľný, t.j. uviedol od akého obdobia si uplatňuje úroky z omeškania a z akej sumy ich uplatňuje, a tiež uviedol, ktorého zo žalovaných resp. akým spôsobom žalovaných žiada zaviazat' k povinnosti zaplatiť mu žalobou uplatnený nárok. Zároveň súd vyzval žalobcu na predloženie a označenie všetkých dôkazov na preukázanie svojich skutkových tvrdení.

5. V podaní doručenom súdu dňa 2.9.2022 žalobca na výzvu súdu špecifikoval, že žiada súdom priznať úrok z omeškania vo výške 9% z uplatnenej sumy 3.990,- Eur odo dňa 12.12.2019 a na zaplatenie žalovanej sumy žiada zaviazat' žalovaného v 1. rade.

6. Podľa čl. 11 Základných princípov Civilného sporového poriadku úkony strán sporu sa posudzujú s prihliadnutím na ich obsah.

7. Podľa ust. § 124 ods. 1 Civilného sporového poriadku každé podanie sa posudzuje podľa jeho obsahu.

8. Podľa ust. § 144 Civilného sporového poriadku žalobca môže vziať žalobu späť.

9. Podľa ust. § 145 ods. 1 Civilného sporového poriadku ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

10. Podľa ust. § 146 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

11. V súlade s čl. 11 Základných princípov Civilného sporového poriadku úkony strán sporu sa posudzujú s prihliadnutím na ich obsah. Pri posudzovaní obsahu úkonov strán sporu sa predpokladá, že každá fyzická osoba konajúca ako strana sporu alebo za stranu sporu má rozumové schopnosti na úrovni priemerne spôsobilej osoby schopnej vnímať a posúdiť v styku so súdom zmysel a účel konania, ako aj jazykové vyjadrenie právnych noriem obsiahnutých v tomto zákone. Kto sa v styku so súdom alebo verejne prihlási k určitej profesijnej odbornosti, považuje sa za schopného konať s náležitou znalosťou veci spojenou s touto odbornosťou. Súd pri rozhodovaní berie do úvahy len skutočnosti, ktoré vyšli najavo v tomto konaní, ak nejde o skutočnosti všeobecne známe alebo o skutočnosti ustanovené zákonom.

12. Podanie žalobcu doručené súdu dňa 2.9.2022 bolo podľa svojho obsahu posúdené ako späťvzatie žaloby voči žalovanému v 2. rade.

Späťvzatie žaloby je jednostranný procesný úkon, ktorým žalobca prejavuje svoju vôľu nepokračovať v súdnom konaní. Súd je povinný rešpektovať tento dispozitívny úkon žalobcu, pokiaľ nie sú dané skutočnosti uvedené v ust. § 146 Civilného sporového poriadku. Vzhľadom k tomu, že žalobca zbral žalobu voči žalovanému v 2. rade späť skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu alebo prvé pojednávanie, súd už nezisťoval stanovisko žalovaných v 1. a 2. rade k späťvzatiu žaloby, nakoľko v zmysle ust. § 146 ods. 1 Civilného sporového poriadku by aj ich prípadný nesúhlas so späťvzatím žaloby bol právne neúčinný. V dôsledku späťvzatia žaloby voči žalovanému v 2. rade a v súlade s vyššie uvedeným súd tak konanie voči žalovanému v 2. rade zastavil.

13. Podľa ust. § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

14. Podľa Čl. 4 ods. 1, ods. 2 Základných princípov Civilného sporového poriadku ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci. Ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

15. Podľa Čl. 17 Základných princípov Civilného sporového poriadku súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

16. Zmyslom a účelom náhrady trov konania je poskytnúť úspešnej strane sporu, ktorej to priznáva zákon, náhradu týchto trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti so sporom musela alebo bude musieť nepochybne zaplatiť, pričom by ich nemusela zaplatiť, ak by tu neexistoval spor pred všeobecným súdom.

17. Rozhodovanie o trovách konania je integrálnou súčasťou súdneho konania ako celku a je samo o sebe spôsobilé zasiahnuť do práva strany podľa Čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, ako to dôvodil aj Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí zo dňa 6.2.1954 vo veci Beer

proti Rakúsku, resp. v rozhodnutí zo dňa 7.10.2004 vo veci Bauman proti Rakúsku (č. 30428/96, resp. 76809/01).

18. Vo všeobecnosti platí, že náhradu trov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou zavinenia. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada nákladov konania, ktoré by pri jeho riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich zaviniť.

Ak v sporovom konaní dôjde k zastaveniu konania v dôsledku späťvzatia žaloby, potom je súd povinný skúmať procesnú zodpovednosť pri zastavení konania na oboch procesných stranách, teda aj na strane žalobcu, aj na strane žalovaného.

Kritérium procesného zavinenia treba posudzovať z objektívneho hľadiska, a to vo vzťahu medzi tým, čo žalujúca strana v spore požadovala, resp. akého výsledku sa domáhala a skutočnosťou, pre ktorú žalujúca strana neskôr vzala žalobu späť s tým, aby konanie bolo zastavené.

Ak nie je v konaní preukázané, že späťvzatie žaloby bolo odôvodnené neskorším správaním žalovaného, ktorý sa celkom, či v relevantnom rozsahu zachoval v zmysle žalobnej požiadavky, potom nie je dosť dobre možné nachádzať súvislosť, a teda ani procesné zavinenie medzi jeho správaním vo vzťahu k žalobnej požiadavke (petitu). Inak povedané, ak žalobca zobral žalobu späť pre správanie žalovaného, pretože po začatí sporu žalovaný zaplatil to, čoho sa žalobca žalobou domáhal, tak zastavenie konania procesne zaviniť žalovaný. Možno tak ustáliť, že ak žalobca zobral žalobu späť bez udania dôvodu alebo bez toho, aby išlo o reakciu na správanie žalovaného, a teda procesné zavinenie nie je možné pričítať žalovanému, znáša trovy žalovaného žalobca.

19. Ustanovenie § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku vyžaduje tak zodpovednosť za zavinenie sporovej strany, ktorej procesný úkon má za následok zastavenie konania. Otázka zavinenia sa zisťuje len z procesného hľadiska.

20. Žalobca nie je povinný uviesť dôvod späťvzatia žaloby a zákon samotnú legitímáciu na späťvzatie žaloby žiadnym konkrétnym dôvodom nepodmieňuje. Z hľadiska komplexného vnímania sporového konania je však samotná príčina, ktorá viedla žalobcu k späťvzatiu žaloby, do značnej miery relevantná. Možno preto považovať za vhodné, aby žalobca v podaní, ktorým vezme žalobu späť, uviedol dôvod späťvzatia žaloby, ak má tento dôvod právny význam v zmysle procesných predpisov.

21. Pretože žalobca neuviedol dôvod, ktorý ho viedol k späťvzatiu žaloby voči žalovanému v 2. rade, nebolo možné danú procesnú situáciu vyhodnotiť tak, že by bol žalobca vzal žalobu späť pre správanie žalovaného v 2. rade, a preto je potrebné v prejednávanej veci konštatovať, že žalobca zaviniť zastavenie konania a žalovanému v 2. rade vznikol nárok na náhradu trov konania. Z obsahu spisu je zrejmé, že žalovanému v 2. rade žiadne trovy v súvislosti s prebiehajúcim súdnym sporom vedenom na súde pod sp.zn. 34C/24/2022 nevznikli.

22. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, bola v konaní pasívna a podľa obsahu spisu jej v konaní ani žiadne trovy nevznikli. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia Civilného sporového poriadku alebo iného zákona (analogia legis alebo iuris).

23. V tejto súvislosti súd dáva do pozornosti uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6Cdo/5/2017, v ktorom tento uviedol nasledovné: „Dovolací súd považuje za potrebné dodať, že princípu rozumnosti v práve (princíp „zdravého rozumu“) chrániaceho hodnotu racionality, vyvoditeľného z idey právneho štátu v zmysle čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, a tiež princípu efektivity vyplývajúceho z Čl. 17 CSP, nezodpovedá taká interpretácia a aplikácia ustanovenia § 262 ods. 1 a 2 CSP, výsledkom ktorej je rozhodnutie súdu obsahujúce výrok, že strana sporu má nárok na náhradu trov konania, hoci je v čase rozhodovania súdu zrejmé, že jej žiadne trovy nevznikli a už ani vzniknúť nemôžu, a tiež následné rozhodnutie súdu obsahujúce výrok, že strana sporu je povinná zaplatiť druhej strane náhradu trov konania vo výške 0,00 €. Takéto výroky sú za danej situácie rozporné a nerešpektujúce zásadu podľa ktorej z nemožného právo (nárok, záväzok) nevznikne, resp. že k nemožnému sa neprihliada (impossibilia nulla obligatio est - nemožné nezakladá záväzok - D 50,17 185 - Celsus). Odporujú zároveň všeobecnému poznaniu, že „z ničoho nič nevznikne“ (Lukretius). Navyše rozhodnutie súdu ukladajúce povinnosť plniť, ktoré je v skutočnosti rozhodnutím o uložení

povinnosti neplniť (resp. rozhodnutie ukladajúce povinnosť plnenia a zároveň neplnenia), oslabuje autoritu súdov a dôveryhodnosť výkonu súdnictva.“

24. Súd preto s použitím Základných princípov Čl. 4 ods. 2 Civilného sporového poriadku aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov konania žalovanej rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s Čl. 17 Základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonómiu, rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov konania nepriznáva. Rozhodovanie postupom najskôr podľa ust. § 262 Civilného sporového poriadku o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28.2.2018, sp. zn. 7Cdo/14/2018).

25. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia súd rozhodol tak, že konanie voči žalovanému v 2. rade zastavil a žalovanému v 2. rade náhradu trov zastaveného konania proti žalobcovi nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I v zmysle ust. § 362 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok.

Podľa ust. § 359 Civilného sporového poriadku odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa ust. § 363 Civilného sporového poriadku sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (ust. § 127 ods. 1 a ods. 2 Civilného sporového poriadku) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ust. § 365 ods. 3 Civilného sporového poriadku odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 366 Civilného sporového poriadku prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.